

**MỘT SỐ KIẾN NGHỊ HOÀN THIỆN QUY ĐỊNH VỀ ĐIỀU KIỆN BẢO HỘ
NHÃN HIỆU TẠI CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC, CAO ĐẲNG**

TRẦN THỊ CẨM NHUNG*

NGUYỄN PHAN KHÔI**

Ngày nhận bài: 21/10/2024

Ngày phản biện: 03/11/2024

Ngày đăng bài: 31/12/2024

Tóm tắt:

Đăng ký xác lập quyền đối với nhãn hiệu của các trường đại học, cao đẳng ngày càng phổ biến, cho thấy sự quan tâm của các chủ thể quyền dành cho đối tượng này. Tuy nhiên, do quy định của pháp luật Sở hữu trí tuệ (SHTT) hiện nay chưa ghi nhận nội dung phạm vi bảo hộ của nhãn hiệu dẫn đến những bất cập, khó khăn cho hoạt động đăng ký. Bài viết sẽ tập trung về điều kiện bảo hộ đối với nhãn hiệu, thực trạng xác lập quyền, những vướng mắc trong hoạt động đăng ký và đề xuất các kiến nghị hoàn thiện pháp luật nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động đăng ký xác lập quyền đối với nhãn hiệu tại các trường đại học, cao đẳng.

Từ khóa:

Đăng ký bảo hộ nhãn hiệu, phạm vi bảo hộ của nhãn hiệu, trường đại học, cao đẳng

Abstract:

Registration to establish rights to trademarks of universities and colleges is increasingly popular, demonstrating the growing interest of rights holders in this area. The current regulations on intellectual property, however, do not clearly define the scope of trademark protection, resulting in inadequacies and difficulties in the registration process. This article will focus on the conditions for trademark protection, the current status of rights establishment, challenges encountered during registration, and propose recommendations to improve the law and enhance the efficiency of trademark rights registration for universities and colleges.

Keywords:

Trademark registration, scope of trademark protection, universities, colleges

1. Đặt vấn đề

Cùng với sự phát triển kinh tế thì phát triển tri thức luôn được Nhà nước quan tâm trong suốt thời kỳ xây dựng đất nước. Hiện nay, ngành giáo dục đào tạo của nước ta

* ThS., Khoa Luật, Trường Đại học Cần Thơ; Email: camnhung@ctu.edu.vn

** TS., Khoa Luật, Trường Đại học Cần Thơ; Email: npkhoi@ctu.edu.vn

đang được hoàn thiện và xã hội hóa, cụ thể là các trường đại học, cao đẳng tư thục được thành lập càng ngày càng nhiều. Việc hoạt động giáo dục, đào tạo tại các trường đại học, cao đẳng hiện nay đã tạo ra được thương hiệu riêng và được nhiều người biết đến, tuy nhiên để nâng cao được uy tín và chất lượng trong quá trình hoạt động, các trường đại học, cao đẳng cần tiến hành đăng ký bảo hộ nhãn hiệu của chính mình. Khi được cấp giấy chứng nhận đăng ký nhãn hiệu giúp nhà trường được pháp luật bảo hộ tối đa đối với dấu hiệu nhận diện của trường, đồng thời nhãn hiệu cũng là yếu tố hỗ trợ nhà trường trong việc đầu tư xây dựng dấu ấn thương hiệu đến người học, các doanh nghiệp thông qua việc gắn nhãn hiệu của trường lên sản phẩm, dịch vụ được cung cấp; giúp doanh nghiệp có sự tin cậy trong liên kết, hợp tác đào tạo và sử dụng nguồn nhân lực được đào tạo từ nhà trường. Việc sở hữu nhãn hiệu cho phép nhà trường được độc quyền khai thác những lợi ích do nhãn hiệu đó mang lại. Trên cơ sở đó, để đảm bảo việc đăng ký thuận lợi, các trường đại học, cao đẳng cần tìm hiểu quy định về các điều kiện bảo hộ, từ đó lựa chọn các dấu hiệu phù hợp và đáp ứng với quy định pháp luật. Tuy nhiên, việc đăng ký bảo hộ nhãn hiệu hiện nay vẫn có những khó khăn pháp lý nhất định, do đó hoàn thiện pháp luật về SHTT cũng là một vấn đề cấp thiết để thúc đẩy hoạt động đăng ký xác lập quyền đối với nhãn hiệu.

2. Điều kiện xác lập quyền sở hữu công nghiệp đối với nhãn hiệu

Nhãn hiệu được bảo hộ nếu đáp ứng các điều kiện sau đây: (1) là dấu hiệu nhìn thấy được hoặc dấu hiệu âm thanh thể hiện được dưới dạng đồ họa; (2) Dấu hiệu đó phải có khả năng phân biệt¹.

2.1. Dấu hiệu nhìn thấy được hoặc dấu hiệu âm thanh thể hiện được dưới dạng đồ họa

Trong những năm gần đây, Việt Nam đã tham gia ký kết một số hiệp định thương mại tự do (FTA) thế hệ mới, trong đó phải kể đến hai hiệp định quan trọng là: Hiệp định đối tác toàn diện và tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP) và Hiệp định thương mại tự do Việt Nam - EU (EVFTA)². Việc tham gia các hiệp định thương mại đã có sự tác động không nhỏ đến pháp luật SHTT của Việt Nam bởi cả hai Hiệp định trên đều dành hẳn một chương riêng biệt đề cập về lĩnh vực SHTT, trong đó có những quy định mà Luật SHTT của chúng ta còn thiếu tương thích. Vì lẽ đó, Việt Nam đã triển khai ban hành các văn bản sửa đổi, bổ sung cho Luật SHTT và nội dung được điều chỉnh trọng yếu trong phần về nhãn hiệu chính là bổ sung thêm việc bảo hộ dấu hiệu âm thanh thay vì chỉ có dấu hiệu nhìn thấy được như quy định trước đó. Cụ thể, theo Khoản 1 Điều 72

¹ Điều 72 Luật Sở hữu trí tuệ năm 2005, sửa đổi bổ sung 2009, 2019, 2022.

² Bộ Công Thương Việt Nam, truy cập tại <https://moit.gov.vn/tin-tuc/thi-truong-nuoc-ngoai/cptpp-hiep-dinh-dau-tien-duoc-thuc-thi-cua-the-ky-21.html>, truy cập ngày 01/10/2024.

Luật SHTT hiện hành thì dấu hiệu nhìn thấy được sẽ bao gồm các dấu hiệu thể hiện dưới dạng chữ cái, từ ngữ, hình vẽ, hình ảnh, kể cả hình ba chiều hoặc sự kết hợp các yếu tố đó, được thể hiện bằng một hoặc nhiều màu sắc. Còn dấu hiệu âm thanh được bảo hộ phải được thể hiện dưới dạng đồ họa. So sánh với các nhãn hiệu truyền thống có thể nhìn thấy được, nhãn hiệu âm thanh mang đặc tính vô hình, vì vậy tồn tại những đặc thù riêng trong cơ chế đăng ký. Đơn đăng ký nhãn hiệu âm thanh phải bao gồm cách thể hiện nhãn hiệu dưới dạng đồ họa để mô tả được bản chất của nhãn hiệu đó và chỉ ra các đặc tính một cách rõ ràng để phục vụ cho việc thẩm định nhãn hiệu một cách chính xác.

Về góc độ quản lý và kỹ thuật, quy định này nhằm tạo thuận lợi cho việc công bố cho công chúng về việc nhãn hiệu được đăng ký, so sánh để xác định sự tương tự trong quá trình đăng ký và lưu giữ các dấu hiệu đó vào sổ đăng ký sau khi việc đăng ký hoàn thành.

2.2. Nhãn hiệu phải có khả năng phân biệt

Nhãn hiệu là một dấu hiệu được dùng cho sản phẩm bao gồm hàng hóa và dịch vụ, trong đó lĩnh vực hoạt động nổi bật của các trường đại học, cao đẳng đa phần là về dịch vụ giáo dục, đào tạo, nghiên cứu khoa học. Thực tế hiện nay nhiều trường đại học, cao đẳng thường sử dụng một số cụm từ trong tên trường theo địa danh tại nơi trường đặt trụ sở chính và sau đó sử dụng tên đó để đăng ký bảo hộ nhãn hiệu dẫn đến khả năng đăng ký không thành công cho các trường có trùng dấu hiệu. Do đó, vai trò của nhãn hiệu đối với các trường đại học, cao đẳng là phải tạo ra được điểm riêng biệt, độc đáo để phân biệt giữa các trường đại học, cao đẳng khác nhau. Điều này hướng đến đảm bảo quyền lợi cho chính các trường đại học, cao đẳng và cả người học, với các doanh nghiệp, làm cho người học biết, lựa chọn và sử dụng dịch vụ đào tạo do nhà trường cung cấp, giúp doanh nghiệp có sự tin cậy để liên kết, hợp tác đào tạo và sử dụng nguồn nhân lực được đào tạo từ nhà trường. Tương ứng như vậy, tại Khoản 2 Luật SHTT 2005, sửa đổi, bổ sung 2009, 2019, 2022 quy định như sau: “*Khả năng phân biệt của một nhãn hiệu là khả năng phân biệt hàng hóa, dịch vụ của chủ sở hữu nhãn hiệu nào đó với hàng hóa, dịch vụ của chủ thể khác*”.

Tại khoản 1 Điều 74 của Luật này quy định nhãn hiệu được coi là có khả năng phân biệt nếu được tạo thành từ một hoặc một số yếu tố dễ nhận biết, dễ ghi nhớ hoặc từ nhiều yếu tố kết hợp thành một tổng thể dễ nhận biết, dễ ghi nhớ, đồng thời các dấu hiệu của nhãn hiệu phải không thuộc các trường hợp tại Điều 73 Luật SHTT hiện hành. Do đó, khi các trường đại học, cao đẳng muốn đăng ký xác lập quyền đối với nhãn hiệu của nhà trường cần lựa chọn nhãn hiệu đáp ứng điều kiện bảo hộ tại khoản 1 Điều 74 và

Điều 73 Luật SHTT, đặc biệt là không sử dụng dấu hiệu trùng hoặc tương tự đến mức gây nhầm lẫn với Quốc kỳ, Quốc huy, Quốc ca nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam và của các nước, quốc tế ca; dấu hiệu trùng hoặc tương tự đến mức gây nhầm lẫn với biểu tượng, cờ, huy hiệu, tên viết tắt, tên đầy đủ của cơ quan nhà nước, tổ chức chính trị, tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức chính trị xã hội - nghề nghiệp, tổ chức xã hội, tổ chức xã hội - nghề nghiệp của Việt Nam và tổ chức quốc tế, nếu không được cơ quan, tổ chức đó cho phép; dấu hiệu trùng hoặc tương tự đến mức gây nhầm lẫn với tên thật, biệt hiệu, bút danh, hình ảnh của lãnh tụ, anh hùng dân tộc, danh nhân của Việt Nam, của nước ngoài; dấu hiệu trùng hoặc tương tự đến mức gây nhầm lẫn với dấu chứng nhận, dấu kiểm tra, dấu bảo hành của tổ chức quốc tế mà tổ chức đó có yêu cầu không được sử dụng, trừ trường hợp chính tổ chức này đăng ký các dấu đó làm nhãn hiệu chứng nhận.

Ngoài ra, tính phân biệt của nhãn hiệu còn thể hiện thông qua quy định tại khoản 2 Điều 74 Luật SHTT, về việc nhãn hiệu bị coi là không có khả năng phân biệt nếu nhãn hiệu đó là dấu hiệu thuộc một trong các trường hợp được liệt kê của Điều luật. Do đó, căn cứ vào các quy định tại khoản 2 Điều 74 Luật SHTT đòi hỏi các trường đại học, cao đẳng cần phải đáp ứng dấu hiệu được dùng để đăng ký nhãn hiệu không rơi vào các trường hợp loại trừ của khoản 2 Điều 74. Cụ thể, một số trường hợp sau đây bị xem là không đạt yêu cầu về khả năng phân biệt mà các trường đại học, cao đẳng cần lưu ý khi đăng ký bảo hộ nhãn hiệu³:

- Dấu hiệu chỉ nguồn gốc địa lý của hàng hóa, dịch vụ, trừ trường hợp dấu hiệu đó đã được sử dụng và thừa nhận rộng rãi với danh nghĩa một nhãn hiệu trước ngày nộp đơn hoặc được đăng ký dưới dạng nhãn hiệu tập thể hoặc nhãn hiệu chứng nhận quy định tại Luật này. Do đặc thù của các trường đại học, cao đẳng là được hình thành theo nhu cầu đào tạo tại địa phương và có trụ sở chính ngay tại một địa phương nhất định nên các trường đại học, cao đẳng khi thành lập thường sử dụng tên địa danh, dấu hiệu chỉ nguồn gốc địa lý để làm tên trường và trên cơ sở đó nhà trường sẽ sử dụng dấu hiệu trên để đăng ký nhãn hiệu. Trường hợp này nhãn hiệu chứa địa danh sẽ được cấp văn bằng bảo hộ nếu được sử dụng và thừa nhận rộng rãi với danh nghĩa một nhãn hiệu trước ngày nộp đơn. Tuy nhiên, các trường đại học, cao đẳng ngay từ khi thành lập hoặc

³ Nội dung này nhóm tác giả chỉ phân tích những trường hợp mà các trường đại học, cao đẳng có khả năng không đáp ứng yêu cầu khi đăng ký bảo hộ, còn những trường hợp nhóm tác giả nhận thấy chưa có nhãn hiệu nào của các trường đại học, cao đẳng đã đăng ký rơi vào trường hợp đó thì nhóm tác giả không trình bày ở phần này.

khi nộp hồ sơ đăng ký bảo hộ nhãn hiệu nên hạn chế lựa chọn tên trường có chứa dấu hiệu địa danh để có khả năng được cấp văn bằng bảo hộ cao hơn.

- Dấu hiệu trùng hoặc tương tự đến mức gây nhầm lẫn với nhãn hiệu của tổ chức, cá nhân khác được bảo hộ cho hàng hóa, dịch vụ trùng hoặc tương tự trên cơ sở đơn đăng ký có ngày nộp đơn hoặc ngày ưu tiên sớm hơn trong trường hợp đơn đăng ký được hưởng quyền ưu tiên, kể cả đơn đăng ký nhãn hiệu được nộp theo điều ước quốc tế mà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên, trừ trường hợp đăng ký nhãn hiệu đó bị chấm dứt hiệu lực theo quy định tại điểm d khoản 1 Điều 95 hoặc bị hủy bỏ hiệu lực theo quy định tại Điều 96 theo thủ tục quy định tại điểm b khoản 3 Điều 117 của Luật này. Thực tế hiện nay có rất nhiều trường đại học, cao đẳng khi thành lập sau nhưng vô tình hoặc cố ý sử dụng tên trường trùng hoặc tương tự với tên gọi và nhãn hiệu của những trường đã thành lập trước đó. Về mặt pháp lý, nếu những trường thành lập sau đăng ký nhãn hiệu có chứa dấu hiệu trùng hoặc tương tự đến mức gây nhầm lẫn với những nhãn hiệu của những trường đăng ký trước đó thì sẽ bị từ chối cấp văn bằng bảo hộ. Do đó, các trường đại học, cao đẳng đăng ký bảo hộ nhãn hiệu sau nên tra cứu thông tin của những nhãn hiệu đã được bảo hộ nhằm tránh việc nộp hồ sơ đăng ký trùng hoặc tương tự với dấu hiệu đã được bảo hộ.

- Dấu hiệu trùng hoặc tương tự đến mức gây nhầm lẫn với nhãn hiệu của người khác đã được sử dụng và thừa nhận rộng rãi cho hàng hóa, dịch vụ trùng hoặc tương tự từ trước ngày nộp đơn hoặc ngày ưu tiên trong trường hợp đơn được hưởng quyền ưu tiên. Đối với trường hợp này, các trường đại học, cao đẳng cần lưu ý ngoài việc tra cứu những nhãn hiệu đã đăng ký thì cần phải chọn lựa dấu hiệu không trùng hoặc tương tự gây nhầm lẫn với những nhãn hiệu của các trường đại học, cao đẳng khác đã được sử dụng và thừa nhận rộng rãi.

- Dấu hiệu trùng hoặc tương tự đến mức gây nhầm lẫn với nhãn hiệu của tổ chức, cá nhân khác đã được bảo hộ cho hàng hóa, dịch vụ trùng hoặc tương tự mà đăng ký nhãn hiệu đó đã chấm dứt hiệu lực chưa quá ba năm, trừ trường hợp đăng ký nhãn hiệu đó bị chấm dứt hiệu lực theo quy định tại điểm d khoản 1 Điều 95 theo thủ tục quy định tại điểm b khoản 3 Điều 117 của Luật này. Tương tự như trường hợp ở trên, trước khi nộp hồ sơ đăng ký nhãn hiệu, các trường đại học, cao đẳng nên thực hiện việc tra cứu xem nhãn hiệu mình muốn đăng ký có trùng hoặc tương tự đến mức gây nhầm lẫn với nhãn hiệu khác cho cùng loại hàng hóa, dịch vụ mà hiệu lực của nhãn hiệu đó chấm dứt chưa quá ba năm.

- Dấu hiệu trùng hoặc tương tự với tên thương mại đang được sử dụng của người khác, nếu việc sử dụng dấu hiệu đó có thể gây nhầm lẫn cho người tiêu dùng về nguồn gốc hàng hóa, dịch vụ. Theo quy định tại điểm b khoản 3 Điều 6 Luật SHTT thì “Quyền sở hữu công nghiệp đối với tên thương mại được xác lập trên cơ sở sử dụng hợp pháp tên thương mại đó”, do đó tên thương mại không cần thực hiện thủ tục đăng ký mà quyền được xác lập thông qua quá trình sử dụng nên những trường đại học, cao đẳng khi muốn đăng ký nhãn hiệu cũng cần chú ý xem có trường đại học, cao đẳng khác đang sử dụng tên trường trùng hoặc tương tự với dấu hiệu mà mình muốn đăng ký. Theo quan điểm của nhóm tác giả thì từ khi xin phép thành lập, các trường đại học, cao đẳng nên tìm hiểu danh sách các trường đại học cao đẳng đã thành lập trước đó để tránh đặt tên trùng với tên trường đã có, vì có thể trường đại học, cao đẳng thành lập trước họ không đăng ký bảo hộ nhãn hiệu nhưng việc họ sử dụng tên gọi của trường họ trong quá trình thực hiện các hoạt động giáo dục và đào tạo đã hình thành cơ sở cho việc phát sinh quyền đối với tên thương mại.

- Dấu hiệu trùng hoặc tương tự đến mức gây nhầm lẫn với tên gọi, hình ảnh của nhân vật, hình tượng trong tác phẩm thuộc phạm vi bảo hộ quyền tác giả của người khác đã được biết đến một cách rộng rãi trước ngày nộp đơn, trừ trường hợp được phép của chủ sở hữu tác phẩm đó. Đây là trường hợp mới được bổ sung trong Luật SHTT năm 2022, vì vậy bên cạnh việc lựa chọn các dấu hiệu không trùng hoặc tương tự đến mức gây nhầm lẫn với tên thương mại, nhãn hiệu của người khác thì các trường đại học, cao đẳng nên tránh các dấu hiệu có chứa tên gọi, hình ảnh, hình tượng nhân vật trong tác phẩm khi sử dụng các nhãn hiệu từ ngữ và hình ảnh⁴.

3. Thực trạng xác lập quyền sở hữu công nghiệp đối với nhãn hiệu tại các trường đại học, cao đẳng

Thực tế hiện nay, việc các trường đại học, cao đẳng ra đời sau sử dụng tên trường tương tự những trường đại học danh tiếng nhằm tạo thanh thế cho việc tuyển sinh, gây hiểu nhầm cho học sinh, phụ huynh xảy ra phổ biến và cần được quan tâm. Cụ thể, Trường Đại học Đông Á (Đà Nẵng) đã có đơn khiếu nại gửi Trường Đại học Công nghệ Đông Á (Bắc Ninh), Cục SHTT Việt Nam và đồng gửi các cơ quan báo chí về việc Trường Đại học Công nghệ Đông Á xâm phạm quyền đối với nhãn hiệu “Đại học Đông

⁴ Hiện nay khi tra cứu danh sách các nhãn hiệu của các trường đại học, cao đẳng đã đăng ký và được công bố trên website của Cục SHTT, nhóm tác giả chưa thấy trường hợp nhãn hiệu của các trường đại học, cao đẳng có dấu hiệu trùng hoặc tương tự đến mức gây nhầm lẫn với tên gọi, hình ảnh của nhân vật, hình tượng trong tác phẩm nhưng trường hợp này vẫn có khả năng xảy ra, vì vậy các trường đại học nên tìm hiểu về quy định này trong quá trình xây dựng nhãn hiệu và đăng ký.

Á” do Trường Đại học Đông Á (Đà Nẵng) là chủ sở hữu⁵. Sự việc xảy ra sau khi Bộ Giáo dục và Đào tạo quyết định việc đình chỉ tuyển sinh Đại học, Cao đẳng đối với trường Đại học Công nghệ Đông Á (Bắc Ninh)⁶. Sự việc đã khiến cho hàng ngàn học sinh, phụ huynh Đại học Đông Á (Đà Nẵng) lo lắng và ảnh hưởng đến công tác chung của nhà trường. Được biết nhãn hiệu Đại học Đông Á được đăng ký từ tháng 9/2005 và được cấp văn bằng bảo hộ từ tháng 12/2008⁷. Đây là trường hợp tranh chấp về nhãn hiệu đầu tiên giữa các trường đại học, cao đẳng nhưng thực tế còn nhiều trường hợp các trường với tên gọi tương tự nhau cùng tồn tại gây hiểu nhầm cho công chúng. Vụ việc trên thực sự cũng là hồi chuông gây tiếng vang về mặt nhận thức cho các trường đại học, cao đẳng khác trong việc đăng ký bảo hộ nhãn hiệu cho tên trường mình.

Trên cơ sở vụ việc của của Trường Đại học Đông Á (Đà Nẵng) vào năm 2010, tính đến nay việc đăng ký bảo hộ nhãn hiệu của các trường đại học, cao đẳng diễn ra khá tốt. Cụ thể tính đến tháng 11/2024 đã có hơn 600 đơn đăng ký nhãn hiệu của các trường đại học và khoảng 193 đơn đăng ký nhãn hiệu của các trường cao đẳng⁸, đơn cử một vài trường đại học, cao đẳng được công bố đơn hoặc được cấp văn bằng bảo hộ trong năm 2024 như Trường Đại học Sư phạm Hà Nội đã nộp đơn đăng ký nhãn hiệu “HNUE ĐẠI HỌC SƯ PHẠM HÀ NỘI kèm hình” vào ngày 10.04.2024 và được công bố đơn vào ngày 25.10.2024, Trường Cao đẳng Y tế Hà Nội đã nộp đơn đăng ký nhãn hiệu ngày 23.8.2021 và được cấp bằng ngày 05.06.2024 với nhãn hiệu “Hanoi Medical College HMC”.

Trong các đơn đăng ký nhãn hiệu của các trường đại học, cao đẳng có nhiều đơn đã được gia hạn nhiều lần và có những trường sở hữu đến vài chục nhãn hiệu. Đơn cử như Trường Đại học Luật TP.HCM đã nộp 10 đơn đăng ký nhãn hiệu trong năm 2023, cụ thể vào ngày 24.10.2023 nộp 01 đơn đăng ký nhãn hiệu, ngày 13.11.2023 nộp 05 đơn đăng ký nhãn hiệu, ngày 17.11.2023 nộp 03 đơn đăng ký nhãn hiệu và ngày 22.11.2023

⁵ Trần Văn Hải, *Trang thông tin pháp luật dân sự*, truy cập tại <https://phapluatdansu.edu.vn/2011/07/07/10/44/tranh-ch%E1%BA%A5p-nhn-hi%E1%BB%87u-gi%E1%BB%AFa-cc-tr%C6%B0%E1%BB%9Dng-d%E1%BA%A1i-h%E1%BB%8Dc1/>, truy cập ngày 20/11/2024.

⁶ Thanh Tuyên, Báo Pháp luật Việt Nam, Đại học Đông Á (Đà Nẵng) khiếu nại Đại học Công nghệ Đông Á (Bắc Ninh) xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ, truy cập tại <https://baophapluat.vn/dh-dong-a-da-nang-khieu-nai-dh-cong-nghe-dong-a-bac-ninh-xam-pham-quyen-so-huu-tri-tue-post103138.html>, truy cập ngày 02/10/2024.

⁷ Công Bính, Báo Dân chí, Đại học Đông Á khiếu nại về vi phạm quyền sở hữu trí tuệ, truy cập tại <https://dantri.com.vn/giao-duc/dh-dong-a-khieu-nai-ve-vi-pham-quyen-so-huu-tri-tue-1281674894.htm>, truy cập ngày 02/10/2024.

⁸ Thông tin có được từ kết quả tra cứu được nhóm tác giả thực hiện vào tháng 11 năm 2024 trên website của Cục SHTT, truy cập tại [http://wipopublish.ipvietnam.gov.vn/wopublish-search/public/trademarks?0&query=*. *](http://wipopublish.ipvietnam.gov.vn/wopublish-search/public/trademarks?0&query=*.).

nộp 01 đơn đăng ký nhãn hiệu⁹, Trường Đại học Hùng Vương có 13 đơn đăng ký nhãn hiệu được nộp ngày 09.05.2024, Trường Đại học Trà Vinh nộp 09 đơn đăng ký nhãn hiệu ngày 18.12.2023. Lý do các trường nộp cùng lúc nhiều đơn đăng ký nhãn hiệu là vì có những trường có nhiều đơn vị trực thuộc và đăng ký nhãn hiệu riêng cho từng đơn vị, ngoài ra có một số trường cần trọng nên đã đăng ký các nhãn hiệu tương tự với nhãn hiệu đang sử dụng để tránh bị nhầm lẫn nếu có chủ thể khác đăng ký những nhãn hiệu đó. Một điểm tiến bộ của các trường đại học, cao đẳng hiện nay khi đăng ký nhãn hiệu là việc đăng ký nhiều nhóm sản phẩm/dịch vụ cho một nhãn hiệu thay vì chỉ đăng ký 01 nhóm mã 41 như trước đây.

4. Bất cập và giải pháp hoàn thiện quy định về điều kiện bảo hộ nhãn hiệu đối với các trường đại học, cao đẳng

4.1. Bất cập về điều kiện bảo hộ nhãn hiệu đối với các trường đại học, cao đẳng

Nhìn vào thực trạng đăng ký xác lập quyền đối với nhãn hiệu tại các trường đại học, cao đẳng hiện nay có thể thấy rõ tình trạng đăng ký được chia thành 2 nhóm: một là còn khá nhiều trường đại học, cao đẳng vẫn chưa đăng ký bảo hộ nhãn hiệu gắn liền với lĩnh vực hoạt động của nhà trường, đặc biệt là các trường cao đẳng; hai là tình trạng một trường đăng ký cùng lúc rất nhiều nhãn hiệu. Sau đây nhóm tác giả xin trình bày nguyên nhân dẫn đến tình trạng này, cũng như những bất cập từ phía pháp luật SHTT hiện hành:

Thứ nhất, phạm vi bảo hộ của nhãn hiệu chưa được luật hóa. Về phạm vi bảo hộ của nhãn hiệu được đề cập ở đây là giới hạn sự khác biệt của nhãn hiệu trong quá trình sử dụng so với nhãn hiệu đã đăng ký bảo hộ. Hiện nay, pháp luật SHTT, cụ thể là Luật SHTT hiện hành, Nghị định 65/2023/NĐ – CP, Thông tư 23/2023/TT – BKHCN chưa có những quy định cụ thể về phạm vi bảo hộ của nhãn hiệu đã được đăng ký và cấp văn bằng bảo hộ mà chỉ có những bài viết về phạm vi được bảo hộ được đăng tải trên website chính thức của Cục SHTT¹⁰. Điều này dẫn đến việc các trường đại học, cao đẳng đã đăng ký bảo hộ nhãn hiệu là tên trường của mình (có thể kèm hình) nhưng sau

⁹ Trường Đại học Luật Thành phố Hồ Chí Minh đã bắt đầu nộp đơn đăng ký nhãn hiệu lần đầu vào năm 2001 và được cấp văn bằng bảo hộ vào năm 2003, gần đây trường thực hiện việc gia hạn và đăng ký thêm các nhãn hiệu tương tự với nhãn hiệu đầu tiên của trường.

¹⁰ Cục Sở hữu trí tuệ, *Phạm vi bảo hộ của nhãn hiệu đen - trắng và nhãn hiệu màu ở nước ngoài và Việt Nam*, truy cập tại https://www.ipvietnam.gov.vn/nguyen-cuu-ao-tao/-/asset_publisher/3KJODm0i3vkr/content/pham-vi-bao-ho-cua-nhan-hieu-en-trang-va-nhan-hieu-mau-o-nuoc-ngoai-va-viet-nam và *Phạm vi bảo hộ của nhãn hiệu cấu tạo từ chữ in tiêu chuẩn và chữ cách điệu*, https://ipvietnam.gov.vn/sach-tap-chi-va-tai-lieu-tham-khao/-/asset_publisher/5hGA1SMJFnhf/content/pham-vi-bao-ho-cua-nhan-hieu-cau-tao-tu-chu-in-tieu-chuan-va-chu-cach-ieu?inheritRedirect=false, truy cập ngày 09/10/2024.

đó lại có những chủ thể khác đăng ký dấu hiệu cùng ký tự đó nhưng được viết cách điệu hay thay đổi màu sắc, hoặc sai lệch một vài chữ cái, các dấu hiệu đơn lẻ của nhãn hiệu có thể tương đồng nhưng khi được kết hợp sắp xếp các dấu hiệu có thể thay đổi tổng quan một nhãn hiệu¹¹. Về việc quy định những dấu hiệu như vậy có thể đăng ký được hay không thì hiện nay chỉ có quy định tại điểm i khoản 3 Điều 26 Thông tư 23/2023/TT – BKHCN như sau: “Dấu hiệu chữ trùng hoặc tương tự với một trong các đối tượng thuộc phạm vi bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ theo quy định tại các điểm e, g, h, i, k, l, m, o, p khoản 2 Điều 74 của Luật Sở hữu trí tuệ”. Như vậy, nếu trường hợp có thể gây nhầm lẫn nhãn hiệu của các trường đại học, cao đẳng trên thực tế nhưng khi đăng ký không rơi vào các yếu tố được liệt kê trong Thông tư 23/2023/TT – BKHCN thì vẫn có thể đăng ký bình thường. Ngoài ra, nếu quy định về phạm vi bảo hộ của nhãn hiệu không được làm rõ sẽ dẫn đến việc các trường đại học, cao đẳng không biết rõ về phạm vi biến thể của nhãn hiệu mà mình sở hữu, gây khó khăn trong việc sử dụng của họ. Chẳng hạn, các chủ sở hữu nhãn hiệu này không dám sử dụng với các phiên bản khác nhau hoặc họ sử dụng quá nhiều phiên bản của nhãn hiệu đã đăng ký mà không xác định được hành vi sử dụng này có phù hợp với pháp luật hay không. Thực tế hiện nay đã có một số trường đại học, cao đẳng đăng ký cùng lúc hơn 10 nhãn hiệu tương tự nhau hoặc các yếu tố tách ra từ nhãn hiệu tổng thể để tránh việc có chủ thể khác đăng ký tương tự làm ảnh hưởng đến hoạt động và uy tín của nhà trường. Đơn cử như Trường Đại học Luật TP.HCM đã đăng ký cùng lúc 10 nhãn hiệu cho cùng nhóm sản phẩm/dịch vụ số 9, 14, 16, 18, 21, 26, 35, 36, 38, 40, 41, 42, 43, 45.

Hình 1. Đây là 4 trong số 10 nhãn hiệu của Trường Đại học Luật TP.HCM đã nộp đơn đăng ký vào tháng 11/2023¹²

Việc đăng ký cùng lúc nhiều nhãn hiệu như vậy phần nào giải quyết được trường hợp bị người khác đăng ký tương tự nhưng lại vướng vào vấn đề sử dụng nhãn hiệu, vì

¹¹ Nguyễn Thị Trúc Duyên, *Một số kiến nghị hoàn thiện hệ thống pháp luật Việt Nam về nhãn hiệu*, Tạp chí Quản lý nhà nước, truy cập tại <https://www.quanlynhanuoc.vn/2023/12/19/mot-so-kien-nghi-hoan-thien-he-thong-phap-luat-viet-nam-ve-nhan-hieu/>, truy cập ngày 10/10/2024.

¹² Tra cứu tại website Cục sở hữu trí tuệ, truy cập tại [http://wipopublish.ipvietnam.gov.vn/wopublish-search/public/trademarks?0&query=*. *](http://wipopublish.ipvietnam.gov.vn/wopublish-search/public/trademarks?0&query=*.), truy cập ngày 08/10/2024.

theo yêu cầu về nghĩa vụ nhãn hiệu sử dụng được quy định tại khoản 2 Điều 136 Luật SHTT hiện hành: “Chủ sở hữu nhãn hiệu có nghĩa vụ sử dụng liên tục nhãn hiệu. Việc sử dụng nhãn hiệu bởi bên nhận chuyển quyền theo hợp đồng sử dụng nhãn hiệu cũng được coi là hành vi sử dụng nhãn hiệu của chủ sở hữu nhãn hiệu. Trong trường hợp nhãn hiệu không được sử dụng liên tục từ năm năm trở lên thì Giấy chứng nhận đăng ký nhãn hiệu đó bị chấm dứt hiệu lực theo quy định tại Điều 95 của Luật này”, như vậy nếu các trường đại học, cao đẳng lựa chọn phương án đăng ký bảo hộ nhiều nhãn hiệu cùng lúc thì có đảm bảo được việc sử dụng các nhãn hiệu này theo đúng nghĩa vụ được quy định, nếu không sử dụng thì sẽ bị chấm dứt văn bằng bảo hộ, việc đăng ký không còn ý nghĩa nữa. Ngược lại, nếu sử dụng tất cả nhãn hiệu đã đăng ký thì gây rối rắm đối với học viên, sinh viên, đối tác của nhà trường.

Thứ hai, tình trạng nhiều trường đại học, cao đẳng có cùng tên. Thông thường các trường đại học, cao đẳng sẽ sử dụng tên của trường để đăng ký nhãn hiệu, nhưng việc các trường đại học, cao đẳng sử dụng tên gọi trùng nhau hoặc tương tự nhau hiện nay khá phổ biến. Theo đó, pháp luật Việt Nam về đăng ký nhãn hiệu được thực hiện theo nguyên tắc nộp đơn đầu tiên (first-to-file)¹³, do đó nếu các trường có cùng tên và đều sử dụng dấu hiệu đó để đăng ký xác lập quyền đối với nhãn hiệu thì chỉ có trường nộp đơn đầu tiên mới có thể được cấp văn bằng bảo hộ. Vì vậy, để tránh tình trạng này thì cơ sở dữ liệu quốc gia cần xây dựng hệ thống tra cứu thông tin của các trường đại học, cao đẳng đã được thành lập tích hợp vào website của Bộ Giáo dục và Đào tạo để các trường đại học, cao đẳng sau đó có thể tra cứu và chọn tên trường không trùng hoặc tương tự với các trường đã được cấp phép hoạt động giúp tăng khả năng được cấp văn bằng bảo hộ nếu có đăng ký bảo hộ nhãn hiệu. Cơ bản thì việc bảo hộ hay không đối với một nhãn hiệu không chỉ dựa vào từ ngữ, ký tự trong tên của cơ sở giáo dục đào tạo mà còn là sự kết hợp tổng thể của các dấu hiệu như yếu tố hình ảnh, âm thanh được thể hiện dưới dạng đồ họa, điều này cho thấy có thể những trường đại học, cao đẳng có cùng dấu hiệu từ ngữ, chữ cái, tên gọi khi đăng ký nhưng có khả năng phân biệt được thì vẫn đăng ký thành công nhãn hiệu. Tuy nhiên, khó khăn ở đây là khi chia sẻ thông tin về nhãn hiệu của nhà trường thông qua cách truyền miệng, gọi tên thì các yếu tố còn lại không diễn đạt được mà chỉ cách thức phát âm mới biểu đạt được cho việc truyền đạt

¹³ Khoản 2 Điều 90 Luật Sở hữu trí tuệ hiện hành quy định: “Trong trường hợp có nhiều đơn của nhiều người khác nhau đăng ký các nhãn hiệu trùng hoặc tương tự đến mức gây nhầm lẫn với nhau dùng cho các sản phẩm, dịch vụ trùng hoặc tương tự với nhau hoặc trường hợp có nhiều đơn của cùng một người đăng ký các nhãn hiệu trùng dùng do các sản phẩm, dịch vụ trùng nhau thì văn bằng bảo hộ chỉ được cấp cho nhãn hiệu trong đơn hợp lệ có ngày ưu tiên hoặc ngày nộp đơn sớm nhất trong số những đơn đáp ứng các điều kiện để được cấp văn bằng bảo hộ”.

thông tin theo hình thức này, do đó không tránh khỏi việc người học, phụ huynh, đối tác, công chúng có sự nhầm lẫn giữa các trường đại học, cao đẳng với nhau dù đều được đăng ký hợp pháp.

Thứ ba, hệ thống tra cứu thông tin trên website Cục SHTT chưa đáp ứng được nhu cầu tra cứu. Hiện nay để tra cứu thông tin về nhãn hiệu của các trường đại học, cao đẳng thì nguồn chủ yếu là tra cứu những thông tin được công bố trên website của Cục SHTT. Nguồn thông tin này có thể giúp đánh giá sự tương đồng, khả năng gây nhầm lẫn của nhãn hiệu, tuy nhiên cơ sở dữ liệu của Cục SHTT hiện tại cung cấp thông tin còn hạn chế, thường xuyên gặp tình trạng không thể truy cập, ảnh hưởng tới công tác tra cứu, xác lập quyền đối với nhãn hiệu. Ngoài ra, việc các trường nhập liệu thông tin còn khá giới hạn khi chỉ có thể tìm kiếm theo số đơn gốc, nhãn hiệu, chủ đơn/chủ văn bằng, nhóm sản phẩm/dịch vụ, đại diện SHCN. Thực tế, khi tra cứu để tìm thông tin mang tính thống kê hay tra cứu dấu hiệu mà mình dự kiến đăng ký thì lại không có sẵn các thông tin phù hợp với các trường công cụ tìm kiếm này để nhập liệu dẫn đến việc thiếu hụt thông tin, khó đảm bảo khả năng phân biệt được của nhãn hiệu cần đăng ký.

4.2. Giải pháp hoàn thiện quy định về điều kiện bảo hộ nhãn hiệu tại các trường đại học, cao đẳng

Căn cứ vào các bất cập được trình bày ở trên, nhóm tác giả đề xuất một số giải pháp sau nhằm thúc đẩy việc đăng ký bảo hộ nhãn hiệu tại các trường đại học, cao đẳng đạt được hiệu quả cao:

Thứ nhất, cần luật hóa quy định về phạm vi bảo hộ nhãn hiệu. Từ những khó khăn trong việc chưa quy định phạm vi bảo hộ nhãn hiệu, nhóm tác giả đề xuất pháp luật cần có khung pháp lý rõ ràng về phạm vi bảo hộ nhãn hiệu đã đăng ký và bảo đảm tất cả yếu tố nằm trong phạm vi bảo hộ nhãn hiệu đều sẽ được pháp luật bảo hộ một cách hiệu quả. Cụ thể, việc ghi nhận các quy định về phạm vi bảo hộ nhãn hiệu có thể được điều chỉnh trong Nghị định hướng dẫn về quyền sở hữu công nghiệp như Nghị định 65/2023/NĐ – CP. Trường hợp chỉ được hướng dẫn trên website của Cục SHTT như hiện nay là chưa chính thống về mặt pháp lý vì vậy cần phải nhanh chóng luật hóa nội dung này nhằm giúp chủ sở hữu nhãn hiệu là các trường đại học, cao đẳng hiểu rõ phạm vi sử dụng nhiều phiên bản màu sắc khác nhau cho cùng một mẫu nhãn hiệu hoặc nhiều kiểu chữ được thiết kế khác nhau cho một nhãn hiệu chữ góp phần giảm thiểu được khả năng tranh chấp nhãn hiệu giữa các trường bởi đã được quy định cụ thể, rõ ràng và đồng nhất. Mặc dù, Luật SHTT được sửa đổi bổ sung năm 2022 cũng đã bổ sung một nội dung để giải quyết cho vấn đề lạm dụng đăng ký nhãn hiệu sớm để gây ảnh hưởng tới

quyền lợi của chủ thể khác, đó là quy định tại điểm b khoản 1 Điều 117: “1. Đơn đăng ký nhãn hiệu bị từ chối cấp văn bằng bảo hộ trong các trường hợp sau đây: b) Có cơ sở để khẳng định rằng người nộp đơn không có quyền đăng ký đối tượng sở hữu công nghiệp hoặc đăng ký nhãn hiệu với dụng ý xấu”. Tuy nhiên, để đảm bảo tối đa việc bảo vệ quyền lợi cho các trường đại học, cao đẳng trong việc xác lập quyền đối với nhãn hiệu và tránh việc phải đăng ký bảo hộ nhiều nhãn hiệu của cùng một chủ sở hữu cho cùng nhóm sản phẩm/dịch vụ thì việc bổ sung quy định về phạm vi bảo hộ của nhãn hiệu sẽ mang tính tối ưu hơn nữa.

Thứ hai, cần khắc phục tình trạng nhiều trường đại học, cao đẳng có trùng tên. Việc các trường đại học, cao đẳng có trùng tên không chỉ gây khó khăn trong thực tiễn cho người học, doanh nghiệp đối tác mà còn dẫn đến khả năng đăng ký nhãn hiệu không thành công cho các trường đại học, cao đẳng. Vì vậy, một yêu cầu mà các trường đại học, cao đẳng cần lưu ý khi đăng ký xác lập quyền là nên thường xuyên rà soát thông tin, tra cứu và chú ý tới những đơn đăng ký nhãn hiệu mà Cục SHTT công bố hàng tháng trên Công báo sở hữu công nghiệp trực tuyến, nhằm giúp việc lựa chọn nhãn hiệu phù hợp, không gây nhầm lẫn từ đó giảm thiểu thiệt hại có thể phát sinh trong tương lai đối với danh tiếng, uy tín và giá trị của nhà trường. Bên cạnh việc các trường đại học, cao đẳng tự rà soát dấu hiệu đang được bảo hộ để tránh việc đăng ký nhãn hiệu trùng thì về phía cơ quan lập pháp cũng cần điều chỉnh các yêu cầu về đăng ký tên trường khi các trường nộp hồ sơ thành lập, cụ thể bổ sung thêm điều kiện về “tên gọi của cơ sở giáo dục đại học nộp hồ sơ xin thành lập không được trùng hoặc tương tự đến mức gây nhầm lẫn với cơ sở giáo dục đại học đã được thành lập trước đó” tại Điều 22 Luật Giáo dục đại học năm 2012, sửa đổi bổ sung năm 2018 về điều kiện thành lập hoặc cho phép thành lập cơ sở giáo dục đại học, đồng thời bổ sung thêm nội dung tương ứng vào Điều 87 Nghị định 46/2017/NĐ – CP quy định về điều kiện đầu tư và hoạt động trong lĩnh vực giáo dục. Đối với các trường cao đẳng thì điều kiện về tên gọi cũng cần được bổ sung vào Điều 19 Luật Giáo dục nghề nghiệp năm 2024.

Thứ ba, cần hoàn thiện hệ thống tra cứu thông tin trên website Cục SHTT. Đối với những khó khăn xuất phát từ hệ thống tra cứu thông tin thì cần thực hiện giải pháp đầy mạnh phát triển ứng dụng công nghệ thông tin cho hoạt động xác lập quyền đối với nhãn hiệu trên website của Cục SHTT vì đây là một công cụ hỗ trợ cho việc tìm kiếm nguồn thông tin phù hợp. Cải thiện và phát triển hệ thống tra cứu này giúp tiết kiệm được thời gian trong quá trình thực hiện xây dựng và đăng ký bảo hộ cho nhãn hiệu của các trường đại học, cao đẳng. Do đó, Cục SHTT cần đầu tư phát triển khả năng ứng

dụng công nghệ thông tin, hoàn thiện các cơ sở dữ liệu và công cụ tra cứu, xây dựng hệ thống quản lý chất lượng, bổ sung các trường tìm kiếm thông tin về nhãn hiệu đang nộp đơn hoặc đã được cấp bằng, cụ thể có thể bổ sung các trường tra cứu cho sử dụng hình ảnh để tra cứu, lĩnh vực kinh doanh, loại hàng hóa, dịch vụ (hiện nay chỉ tra cứu nhóm sản phẩm/dịch vụ và phải tra bằng số nhóm phân loại).

5. Kết luận

Thực trạng tên của một trường đại học có thể bị xâm phạm chứng tỏ rằng việc đăng ký nhãn hiệu từ sớm là một yếu tố chiến lược quan trọng, góp phần bảo vệ quyền lợi và nâng cao vị thế của các trường đại học, cao đẳng và khẳng định tầm quan trọng của việc xây dựng và bảo vệ thương hiệu trong môi trường giáo dục ngày càng cạnh tranh, nhưng nhiều trường cao đẳng, đại học chưa nhận thức đầy đủ về khả năng phân biệt của nhãn hiệu dẫn đến chưa đạt hiệu quả trong hoạt động đăng ký bảo hộ. Nguyên nhân chủ yếu đến từ nhận thức hạn chế của các cơ sở giáo dục và những bất cập trong quy định pháp luật hiện hành về bảo hộ nhãn hiệu và đặt tên trường, như thiếu quy định rõ ràng về phạm vi bảo hộ và điều kiện đặt tên, đã dẫn đến tình trạng trùng lặp tên gọi, gây nhầm lẫn cho công chúng và phần nào làm giảm giá trị thương hiệu của các trường. Để hoàn thiện hệ thống pháp luật về SHTT trong việc bảo hộ nhãn hiệu của các trường đại học, cao đẳng, việc điều chỉnh các quy định hiện hành về tên gọi của các trường đại học, cao đẳng và quy định cụ thể về phạm vi bảo hộ nhãn hiệu là một yêu cầu cấp thiết. Điều này không chỉ bảo vệ quyền lợi hợp pháp của các cơ sở giáo dục mà còn góp phần nâng cao chất lượng và uy tín của giáo dục Việt Nam trong bối cảnh hội nhập quốc tế.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Luật Sở hữu trí tuệ năm 2005, sửa đổi bổ sung năm 2009, 2019, 2022.
2. Luật Giáo dục đại học năm 2012, sửa đổi bổ sung năm 2018.
3. Luật Giáo dục nghề nghiệp năm 2014.
4. Nghị định 46/2017/NĐ – CP quy định về điều kiện đầu tư và hoạt động trong lĩnh vực giáo dục.
5. Nghị định 65/2023/NĐ – CP quy định chi tiết một số Điều và biện pháp thi hành Luật Sở hữu trí tuệ về sở hữu công nghiệp, bảo vệ quyền sở hữu công nghiệp, quyền đối với giống cây trồng và quản lý Nhà nước về sở hữu trí tuệ.
6. Nghị định 125/2024/NĐ – CP quy định về điều kiện đầu tư và hoạt động trong lĩnh vực giáo dục (có hiệu lực vào ngày 20/11/2024).
7. Thông tư 23/2023/TT – BKHCN hướng dẫn Luật Sở hữu trí tuệ và Nghị định 65/2023/NĐ-CP hướng dẫn Luật Sở hữu trí tuệ về sở hữu công nghiệp, bảo vệ quyền sở

hữu công nghiệp, quyền đối với giống cây trồng và quản lý nhà nước về sở hữu trí tuệ liên quan đến thủ tục xác lập quyền sở hữu công nghiệp và bảo đảm thông tin sở hữu công nghiệp.

8. Bộ Công Thương Việt Nam, truy cập tại <https://moit.gov.vn/tin-tuc/thi-truong-nuoc-ngoai/cptpp-hiep-dinh-dau-tien-duoc-thuc-thi-cua-the-ky-21.html>, truy cập ngày 01/10/2024.

9. Công Bính, Báo Dân trí, *Đại học Đông Á khiếu nại về vi phạm quyền sở hữu trí tuệ*, truy cập tại <https://dantri.com.vn/giao-duc/dh-dong-a-khieu-nai-ve-vi-pham-quyen-so-huu-tri-tue-1281674894.htm>, truy cập ngày 02/10/2024.

10. Cục Sở hữu trí tuệ, *Phạm vi bảo hộ của nhãn hiệu đen - trắng và nhãn hiệu màu ở nước ngoài và Việt Nam*, truy cập tại https://www.ipvietnam.gov.vn/nghien-cuu-ao-tao/-/asset_publisher/3KJODm0i3vkR/content/pham-vi-bao-ho-cua-nhan-hieu-en-trang-va-nhan-hieu-mau-o-nuoc-ngoai-va-viet-nam, truy cập ngày 09/10/2024.

11. Cục Sở hữu trí tuệ, *Phạm vi bảo hộ của nhãn hiệu cấu tạo từ chữ in tiêu chuẩn và chữ cách điệu*, truy cập tại https://ipvietnam.gov.vn/sach-tap-chi-va-tai-lieu-tham-khao/-/asset_publisher/5hGA1SMJFnhf/content/pham-vi-bao-ho-cua-nhan-hieu-cau-tao-tu-chu-in-tieu-chuan-va-chu-cach-ieu?inheritRedirect=false, truy cập ngày 09/10/2024.

12. Nguyễn Thị Trúc Duyên, *Một số kiến nghị hoàn thiện hệ thống pháp luật Việt Nam về nhãn hiệu*, Tạp chí Quản lý nhà nước, truy cập tại <https://www.quanlynhanuoc.vn/2023/12/19/mot-so-kien-nghi-hoan-thien-he-thong-phap-luat-viet-nam-ve-nhan-hieu/>, truy cập ngày 10/10/2024.

13. Thanh Tuyên, Báo Pháp luật Việt Nam, *Đại học Đông Á (Đà Nẵng) khiếu nại Đại học Công nghệ Đông Á (Bắc Ninh) xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ*, truy cập tại <https://baophapluat.vn/dh-dong-a-da-nang-khieu-nai-dh-cong-nghe-dong-a-bac-ninh-xam-pham-quyen-so-huu-tri-tue-post103138.html>, truy cập ngày 02/10/2024.

14. Trần Văn Hải, Trang thông tin pháp luật dân sự, truy cập tại <https://phapluatdansu.edu.vn/2011/07/07/10/44/tranh-ch%E1%BA%A5p-nhn-hi%E1%BB%87u-gi%E1%BB%AFa-cc-tr%C6%B0%E1%BB%9Dng-d%E1%BA%A1i-h%E1%BB%8Dc1/>, truy cập ngày 20/11/2024.

15. Thông tin có được từ kết quả tra cứu được nhóm tác giả thực hiện vào tháng 11 năm 2024 trên website của Cục SHTT, truy cập tại http://wipopublish.ipvietnam.gov.vn/wopublish-search/public/trademarks?0&query=*.